

Raad
voor
Cultuur

Jaarverslag 2025

Inhoud

Ter inleiding	3
1. Taak/opdracht/positie	5
2. Overzicht van strategische beleidsadviezen	6
Briefadvies: ‘De hervorming van de landelijke publieke omroep’	6
Briefadvies: Nieuw cultuurbestel	6
Zienswijze Verdrag van Faro	7
Advies: ‘Toezicht in de culturele sector: een kunst apart’	7
Advies: ‘Ieder zijn aandeel. Naar een evenwichtig financieel ecosysteem voor de cultuursector’	8
3. Overzicht van uitvoeringsadviezen	9
Advies over NPO BLEND	9
Advies over aanwijzing eerste Post 65-monumenten	9
Advies over aanwijzing geschenkwoningen	
Watersnoodramp als rijksmonumenten	10
Briefadvies: Concessiebeleidsplan 2026-2030	
Regionale Publieke Omroepen	11
Advies Museum Panorama Mesdag	12
Adviezen aanwijzing Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud	12
Raad voor Cultuur stelt monitorcommissies in voor BIS 2025-2028	13
4. Werkbezoeken	14
Werkbezoek Fryslân	14
Werkbezoek Zeeland	15
5. Publieke optredens	16
Belangrijkste publieke optredens van de voorzitter in 2025	17
Publieke optredens of deelname aan events door overige raadsleden	18
6. Publicaties	19
Boekman #143 – Kunst en AI	19
Boekman #145 – Artistieke vrijheid onder druk	19
7. Samenstelling van de raad	20
Colofon	21

Ter inleiding

Na de intensieve BIS-periode 2024 waarin de raad voorstellen van instellingen moest beoordelen, gaf 2025 meer ruimte voor strategische beleidsadvisering. Dat deed de raad in de context van politieke volatiliteit. Het jaar was vijf maanden onderweg toen het kabinet-Schoof, geïnstalleerd op 2 juli 2024, ten val kwam.

Een adviesraad kijkt naar de middellange termijn en opereert daarmee enigszins los van de politieke context. Desalniettemin betekenen wisselende politieke coalities voor een adviesraad dat het lastig is adviesthema's goed af te stemmen op de vraagstukken waar een dan zittend kabinet over geadviseerd wil worden. Kabinetsreacties op belangrijke uitgebrachte adviezen blijven bovendien uit omdat demissionaire bewindspersonen niet het mandaat voelen te reageren en dat belemmert de doorwerking.

Dat heeft de raad de afgelopen vijf jaar - want zo lang duurt die volatiele periode al - niet belet om onverminderd door te gaan met zijn werk. Daarbij kan hij bogen op goed zicht op de thema's en vraagstukken die leven in de cultuur- en mediasector. In 2025 heeft dat geleid tot belangrijke adviezen over onder meer toezicht in en de financiering van de culturele sector, het nieuwe cultuurbestel en het concessie-beleidsplan van de Regionale Publieke Omroep (RPO).

In zijn werk gaat de raad uit van enkele waarden en uitgangspunten die hij in 2025 in zijn communicatiestrategie heeft geëxpliciteerd:

Gezaghebbend

Uit de meest recente evaluatie van de Raad voor Cultuur uit 2023 blijkt dat de raad als gezaghebbend wordt gezien. Het aan de raad toegedichte gezag maakt dat hij lastige beleidsdossiers los kan trekken omdat aan zijn oordeel waarde wordt toegekend. De raad realiseert zich dat hij zuinig moet zijn op zijn gezaghebbende positie: net als vertrouwen komt gezag te voet en gaat te paard.

In zijn werkwijze bouwt hij stappen in om een gezagsvolle positie te behouden. Dat doet hij in de eerste plaats door in zijn samenstelling steeds te kiezen voor diversiteit van deskundigheid, disciplines, geografische spreiding en sociaal-culturele achtergrond.

Eenzelfde recept past hij toe bij de samenstelling van commissies die de adviezen voor de raad voorbereiden. Daarbij zorgt hij eveneens dat mensen met bewezen deskundigheid op het terrein waarover de raad wil gaan adviseren zitting nemen in zo'n commissie. Om (de schijn van) belangentegenstelling of -verstrengeling van commissies, raadsleden en staf te voorkomen hanteert de raad strakke procedures.

Onafhankelijk

Gezag verwerft de raad ook door zijn onafhankelijke positie te borgen. Die onafhankelijkheid werkt twee kanten op. In de eerste plaats opereert hij onafhankelijk van de politiek. Hij stelt op basis van zijn eigen inzichten en deskundigheid zijn adviesrapporten op en laat zich daarbij niet leiden door wat de politiek wenst te horen.

Daarnaast stelt de raad zich onafhankelijk op van de sectoren waarover hij adviseert. Dat vraagt om een subtiel evenwicht: de raad is geen vertegenwoordiger van of belangenbehartiger voor de culturele of mediasector, doch wel goed aangesloten op de ontwikkelingen in beide sectoren en waar nodig een pleitbezorger van het grote belang van kunst, cultuur en vrije media in onze democratische rechtsorde.

Toegankelijk

De raad pleit voortdurend voor toegankelijkheid van cultuur en media. Tegelijk wil de raad zelf ook toegankelijk en benaderbaar zijn voor de sector en politiek. Dat doet hij door veelvuldig aanwezig te zijn bij culturele evenementen, debatten en symposia over kunst en media en desgevraagd toelichtingen voor de Eerste en Tweede Kamer te verzorgen. Daarnaast legt hij elk jaar werkbezoeken af aan steeds een andere regio in Nederland om zich op de hoogte te stellen van wat daar speelt op het gebied van kunst, cultuur, erfgoed en media. In 2025 was de raad in juni twee dagen in Fryslân en in november twee dagen in Zeeland.

Inspirerend

De raad probeert de toegankelijkheid van zijn adviezen te vergroten door steeds na te denken hoe het zijn adviezen inspirerend kan lanceren. Dat doet hij door onder meer adviezen via livestreams te presenteren, adviezen op symposia toe te lichten en in artikelen bij te dragen aan het debat over een onderwerp.

En de raad kan zelf alleen inspirerend zijn als hij zich steeds opnieuw laat inspireren. Gelukkig verkeert de raad in de omstandigheid dat hij mag adviseren over twee sectoren waar de meest creatieve en inspirerende mensen elke dag bezig zijn om het schone en het ware dichterbij te brengen.

Wij hopen dat dit jaarverslag voor de lezer ook een bron van inspiratie mag zijn.

Namens de Raad voor Cultuur,

Kristel Baele, voorzitter

Den Haag, mei 2026

1.

Taak / opdracht / positie

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) is het wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement op het gebied van kunst, cultuur en media. De raad adviseert, zowel gevraagd als ongevraagd, over beleidskwesties en subsidieaanvragen. Meestal brengt de raad advies uit op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna OCW).

De taken van de raad staan in de Wet op het specifiek cultuurbeleid, in de Mediawet en in de Erfgoedwet. Over de adviesagenda overlegt de raad met de bewindspersoon voor cultuur en media. De raad adviseert eens in de vier jaar over de verdeling van de rijkssubsidies aan culturele instellingen. In de tussenliggende periode monitort de raad de culturele instellingen die een rijkssubsidie ontvangen, de instellingen in de zogenoemde Culturele basisinfrastructuur (BIS). Momenteel is een wijziging van de Wet op het specifiek cultuurbeleid (Wsc) in voorbereiding die beoogt de maximale subsidieperiode te verlengen van vier naar maximaal acht jaar.

Op grond van de Mediawet adviseert de raad onder andere over de omroeperkenningen en het concessiebeleidsplan van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). Verder adviseert de raad over aanwijzingsprogramma's voor rijksmonumenten, de aanwijzing van professionele organisaties voor monumentenbehoud, de voordracht van sites voor het Europees Erfgoedlabel, de voordracht van immaterieel erfgoed bij Unesco en over de hoogte van billijke vergoedingen voor de exploitatie van auteursrechten.

2.

Overzicht van strategische beleidsadviezen

Met zijn adviezen aan regering en parlement bewaakt en bevordert de raad een rijk cultureel leven en een veelzijdig media-aanbod. Dit doet hij onafhankelijk en met betrokkenheid van mensen en organisaties uit de culturele wereld en mediawereld. In 2025 bracht de raad de volgende strategische beleidsadviezen uit.

Briefadvies: 'De hervorming van de landelijke publieke omroep'

10 april 2025

De raad onderschrijft de noodzaak tot ingrijpende aanpassingen van het publieke omroepbestel en is positief over de door het kabinet voorgestelde koers. Wel geeft de raad een aantal aandachtspunten mee voor de verdere uitwerking, zoals hoe het wettelijke takenpakket van de NTR op een zorgvuldige wijze gewaarborgd kan worden.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

Briefadvies: Nieuw cultuurbestel

12 mei 2025

De raad adviseert om de subsidieperiode voor culturele instellingen en fondsen structureel aan te passen van vier naar maximaal acht jaar. Naast deze aanpassing benadrukt de raad het belang van betere afstemming tussen het cultuurbeleid van overheden. Hij pleit ervoor om dit vast te leggen in de Wet op het specifiek cultuurbeleid (Wsc).

Dit advies heeft inmiddels opvolging gekregen. Het demissionaire kabinet-Schoof besloot begin oktober dat het inderdaad wilde toewerken naar een aanpassing van de Wsc. Het begin 2026 aangetreden kabinet-Jetten is voornemens om de wetswijziging door te zetten.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

In de media:

- [“Advies: stop met cultuursubsidie voor vier jaar, maak er meteen acht jaar van”](#), Trouw, 11 mei 2025
- [“Zwaarwegend advies aan de minister: verdubbel de duur van kunstsubsidies naar acht jaar”](#), De Volkskrant, 12 mei 2025

- [“Seinen op groen voor verbetering van het cultuurbestel”](#), Kunsten92.nl, 12 mei 2025.
- [“Raad voor Cultuur adviseert achtjarige subsidieperiode en betere afstemming van overhedenTheaterkrant.nl”](#), 12 mei 2025.
- [“Hoe komt er meer vernieuwing in de cultuursector de Raad voor Cultuur komt met aangepast advies”](#), NRC, 12 mei 2025.
- [“Zet de stap: leg cultuur vast in de wet”](#), Kunstlo brabant.nl, 5 juni 2025.
- [“Minister wil subsidieperiode cultuursector verlengen naar 8 jaar”](#), Welingerichte Kringen, 3 oktober 2025.

Zienswijze Verdrag van Faro

24 juli 2025

De raad heeft op verzoek van minister Bruins van OCW zijn zienswijze op het Verdrag van Faro gegeven. Dit Europese verdrag benadrukt het belang om erfgoed te verbinden met mensen en met de samenleving als geheel. Het verdrag benadrukt een breed erfgoedperspectief en het recht van iedereen op toegang tot cultureel erfgoed.

De raad is positief over de ratificatie door Nederland van dit Kaderverdrag van de Raad van Europa over de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving en onderschrijft de principes van het Verdrag, waarin sprake is van een breed perspectief op erfgoed en het recht van iedereen op toegang tot cultureel erfgoed. De raad ondersteunt bovendien de vertaalslag naar drie kerndoelen voor de Nederlandse erfgoedpraktijk: zorg dat meedoen en meebeslissen meer gemeengoed wordt, verbind erfgoed aan sociaal-maatschappelijke doelen en bied ruimte aan verschillende opvattingen over erfgoed en aan de kennis van burgers.

De zienswijze is opgenomen in de Nota van Toelichting die samen met het Verdrag aan de Staten-Generaal wordt voorgelegd. Naast de Raad voor Cultuur is ook de VNG, IPO en de erfgoedsector om een zienswijze verzocht.

Lees [de zienswijze](#) op onze site.

Advies: 'Toezicht in de culturele sector: een kunst apart'

23 september 2025

Met *Toezicht in de culturele sector: een kunst apart* wil de raad een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van toezicht in cultuur en doet hij een beroep op alle belanghebbenden zich daarvoor krachtig in te zetten. De wens om het toezicht daar waar nodig te verbeteren, heeft geleid tot een brede waaier aan aanbevelingen. Het advies beschrijft wat goed toezicht is, waar de kansen liggen om tot sterk toezicht te komen en welke valkuilen je daarbij kunt tegenkomen.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

De Raad voor Cultuur presenteert op 23 september in Nieuwspoort zijn advies **Toezicht in de culturele sector: een kunst apart**. V.l.n.r.: gespreksleider Fadoua Alaoui, commissievoorzitter Wilma Gillis - Legato en voorzitter Kristel Baele van de Raad voor Cultuur.

In de media

- [“Geef de leden van de raden van toezicht van culturele instellingen een vergoeding, vindt de Raad voor Cultuur”](#), De Volkskrant, 23 september 2025
- [“Raad voor Cultuur pleit voor betere toezichthouders cultuursector”](#), NPO klassiek, 24 september 2025
- [“Raad voor Cultuur: toezicht culturele sector moet professioneler”](#), Eblive, 24 september 2025
- [“Raad voor Cultuur wil sterker toezicht op culturele sector”](#), Historiek, 25 september 2025
- [“Raad voor cultuur toezicht op culturele sector moet professioneler”](#), NRC, 23 september 2025

Dit advies heeft brede weerklank gevonden en de raad is veelvuldig uitgenodigd om het advies te presenteren of toe te lichten, ondermeer in de conferentie van Cultuur+Ondernemen over de Governance Code Cultuur en het jaarcongres van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in de Culturele sector (NVTC).

Advies: 'Ieder zijn aandeel. Naar een evenwichtig financieel ecosysteem voor de cultuursector'

14 november 2025

Op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) onderzocht de raad wat nodig is voor een meer stabiele financiering en een weerbare cultuursector. In zijn advies *Ieder zijn aandeel. Naar een evenwichtig financieel ecosysteem voor de cultuursector* stelt de raad dat als de overheid meer private bijdragen aan de cultuursector wil stimuleren, dat ze zelf het belang van kunst en cultuur financieel kracht moet bijzetten. In de afgelopen twintig jaar zijn de overheidsuitgaven voor cultuur gedaald in vergelijking tot de economische groei en inflatie. In diezelfde periode zijn private bijdragen min of meer gelijk gebleven. De eerdere veronderstelling dat een lager overheidsbudget leidt tot meer bijdragen uit private hoek is in de praktijk een mythe gebleken.

Lees [het advies](#) op onze site.

In de media:

- "[Cultuursector loopt jaarlijks 500 miljoen aan subsidie mis](#)", Hilda Bouma, Financieel Dagblad, 14 november 2026.
- "[Raad voor Cultuur: Volgend kabinet moet 250 miljoen extra investeren in cultuurbeleid](#)". De Volkskrant, 14 november 2025.
- "[Publiek en privaat uit balans inzichten uit trends in cultuurfinanciering](#)". Boekman, 11 november 2025.
- "[Raad voor Cultuur: Publieke impuls nodig voor stabiel cultureel financieringsstelsel](#)". VNPF, 14 november 2025.
- "[Inhaalslag cultuurbudget Raad voor Cultuur](#)" Historiek, 14 november 2025.
- "[Zet inhaalslag cultuurbudget in voor meer privaat geld cultuur](#)". NAPK, 18 november 2025.
- Opinie: "[Cultuur draagt democratie maar investeringen blijven uit](#)". Ingrid van Engelshoven en Geert Bogaard, De Volkskrant, 25 november 2025.

3.

Overzicht van uitvoeringsadviezen

Op grond van de Mediawet adviseert de raad onder andere over de omroeperkenningen en het concessiebeleidsplan van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). Verder adviseert de raad in zogenoemde uitvoeringsadviezen over aanwijzingsprogramma's rijksmonumenten, professionele organisaties voor monumentenbehoud, immaterieel erfgoed (Unesco) en het Europees Erfgoedlabel. In 2025 bracht de raad de volgende uitvoeringsadviezen uit.

Advies over NPO BLEND

17 juni 2025

De raad staat positief tegenover de plannen van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) voor een nieuw aanbodkanaal NPO BLEND. De raad vindt dat de aanvraag aansluit bij de publieke mediaopdracht en begrijpt de wens om deze groep beter te bereiken. Wel ziet de raad in de toekomst graag dat BLEND meer ruimte gaat bieden aan nieuw(ere) muziek en talenten, met name van Nederlandse bodem. In de aanvraag geeft de NPO aan mogelijk te stoppen met één of meerdere bestaande kanalen. De raad schrijft in zijn advies dat hij graag een integrale afweging had gemaakt waarbij het starten van een nieuw kanaal en het beëindigen van andere kanalen in samenhang beoordeeld hadden kunnen worden.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

Advies over aanwijzing eerste Post 65-monumenten

22 juli 2025

De raad heeft op verzoek van minister Bruins van OCW advies uitgebracht over het concept aanwijzingsprogramma voor twaalf rijksmonumenten uit de periode 1965–1990, ook wel bekend als Post 65. In deze jaren werden in Nederland maar liefst vier miljoen objecten gerealiseerd. Veel gebouwen en gebieden uit deze tijd staan nu onder druk door verduurzaming, herbestemming en andere ruimtelijke opgaven. Om draagvlak te creëren voor Post 65-monumenten adviseerde de raad om in elke provincie minimaal één monument aan te wijzen. De oorspronkelijke voordracht telde twaalf kandidaat Post 65-monumenten verspreid over negen provincies. Volgens de raad moesten er daarom nog drie monumenten bij.

Waarnemend minister Hermans van OCW nam het advies van de raad over. Tijdens een feestelijke bijeenkomst bij een van de nieuwe monumenten, wooncomplex De Kasbah (1973) in Hengelo van architect Piet Bloms, presenteerde de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed op 4 september vijftien Post 65-monumenten.

Lees [het advies](#) op onze site.

Wooncomplex De Kasbah in Hengelo dat is voorgedragen als een Post 65-rijksmonument. (Beeld: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

In de media:

- [“Nederland krijgt vijftien nieuwe rijksmonumenten, waaronder het Centraal Beheergebouw en station Lelystad”](#), Trouw, 4 september 2025
- [“Nederland krijgt nieuwe, jonge rijksmonumenten”](#), ONH, 9 sept 2025
- [“Brochure “Samen betekenis geven aan een monument””](#), stichtingtijd.nl
- [“Station Lelystad Centrum voorgedragen als Rijksmonument”](#), Spoor Pro, 5 september 2025
- [“Nieuwste lichting rijksmonumenten is piepjong, soms lelijk, maar altijd betekenisvol”](#), Reformatorisch Dagblad, 10 september 2025
- [“Rodahal Kerkrade voorgedragen als rijksmonument”](#), L1, 4 september 2025
- [“Krijgt Rodahal monumentale status? Zaal in Kerkrade als enige in Limburg op lijst voor jonge rijksmonumenten”](#), Limburger, 27 juli 2025
- [“Eemsmondgebouw in Delfzijl aangewezen als rijksmonument”](#), RTV Noord, 4 september 2025
- [“EWI-gebouw: Van klaar voor de sloop naar kandidaat rijksmonument”](#), Omroep Delft, 11 september 2025
- [“Nieuwste lichting Rijksmonumenten nog nooit zo jong: ‘Let op: weg is weg’”](#), NOS, 4 september 2025
- [“In beeld: vijftien potentiële jonge rijksmonumenten”](#), Architectenweb, 9 september 2025

Advies over aanwijzing geschenkwoningen Watersnoodramp als rijksmonumenten

31 juli 2025

De raad adviseert om 42 geschenkwoningen en een dorps huis uit de periode van na de Watersnoodramp van 1953 aan te wijzen als rijksmonument. Het gaat om houten prefab-woningen van hoge kwaliteit die Noorwegen, Zweden, Finland en Oostenrijk kort na de ramp schonken aan Nederland. De woningen vormen een zichtbare en tastbare herinnering aan de ramp, de grote gevolgen daarvan en de internationale hulpactie die daarmee op gang kwam.

Minister Moes gaf uitvoering aan het advies. Op woensdag 12 november kondigde hij in een toespraak in het Watersnoodmuseum in Ouwkerk (Zeeland) aan het voornemen aan om 45 geschenkwoningen in Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant aan te wijzen als rijksmonument.

Lees [het advies](#) op onze site.

Houten prefab-woningen die kort na de Watersnoodramp door onder meer Noorwegen, Zweden, Finland en Oostenrijk zijn geschonken aan Nederland. (Beeld: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

In de media:

- [“Nederland krijgt er in één klap ruim veertig rijksmonumenten bij”](#), Trouw, 31 juli 2025
- [“Noodwoningen watersnoodramp worden rijksmonument”](#), propertynl, 1 augustus 2025
- [“Deze Zeeuwse geschenkwoningen worden een rijksmonument, al is niet iedereen enthousiast”](#), PZC, 3 augustus 2025
- [“Geschenkwoningen Nieuwe-Tonge mogelijk erkend als rijksmonument”](#), flakkeenuws, 4 augustus 2025
- [“Geschenkwoningen in Puttershoek en Nieuwe-Tonge worden rijksmonument: ‘Moeten bewaard blijven’”](#), AD, 5 augustus 2025

- [“Geschenkwoningen worden rijksmonument”](#), Wereldregio, 5 augustus 2025
- [“‘Geschenkwoningen’ kunnen rijksmonument worden: ‘Het waren net Ikea-bouwpakketten’](#)”, Volkskrant, 17 september 2025
- [“Geschenkwoningen watersnoodramp krijgen status van rijksmonument”](#), Haarlems Dagblad, 12 november 2025
- [“Prefabwoningen die werden geschonken na de watersnoodramp nu uitgeroepen tot rijksmonument”](#), NRC, 12 november 2025
- [“45 ‘geschenkwoningen’ worden aangewezen als rijksmonument”](#), NOS, 12 november 2025
- [“De Watersnoodwoning van Rob en Toos wordt een rijksmonument: ‘Altijd al verliefd op deze huisjes’](#)”, BN DeStem, 12 november 2025
- [“Rijksmonumentstatus voor 45 geschenkwoningen”](#), provincie Zuid-Holland, 13 november 2025
- [“Vijfenvertig geschenkwoningen aangewezen als Rijksmonument”](#), GGOF, 18 november 2025

Briefadvies: Concessiebeleidsplan 2026–2030 Regionale Publieke Omroepen

9 september 2025

De raad publiceerde na de zomer zijn advies over het Concessiebeleidsplan 2026–2030 voor de Regionale Publieke Omroep. Het Concessiebeleidsplan bevat een beschrijving van de wijze waarop de regionale publieke omroepen hun publieke mediaopdracht de komende vijf jaar van plan zijn uit te voeren. Daarbij gaat het onder meer om de uitwerking in kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen voor het media-aanbod en het publieksbereik, een onderbouwd financieel overzicht en een beschrijving van de samenwerking met media-instellingen op landelijk en lokaal niveau. De raad heeft minister Bruins van OCW geadviseerd om de Regionale Publieke Omroep (RPO) hun Concessiebeleidsplan nader te laten uitwerken, omdat volgens de raad concretere doelstellingen en een steviger financiële onderbouwing nodig zijn om de prestaties van de RPO goed te kunnen sturen en evalueren.

Minister Bruins en zijn opvolger Mous hebben beide uitvoering gegeven aan de adviezen. De eerste verzocht de RPO mede op basis van het advies van de raad een formele aanvulling op het Concessiebeleidsplan in te dienen. Daarbij vroeg hij de RPO opvolging te geven aan de aanbevelingen en opmerkingen van onder meer de raad. Als reactie daarop heeft de RPO op 15 oktober als aanvulling op het Concessiebeleidsplan een uitvoeringsagenda ingediend. Het ministerie van OCW werkt aan het opstellen van een prestatieovereenkomst op basis van het concessiebeleidsplan en de uitvoeringsagenda en wil voor de zomer van 2026 de overeenkomst kunnen ondertekenen.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

In de media:

- [“Advies Raad voor Cultuur op het concessiebeleidsplan”](#), RPO, 11 september 2025
- [“Nieuwe concessie voor de RPO”](#), RPO, 26 november 2025

Advies Museum Panorama Mesdag

19 september 2025

Op aanvraag van voormalig staatssecretaris Gräper-van Koolwijk van OCW bracht de raad in het najaar van 2024 advies uit over de toewijzing van de taak aan Museum Panorama Mesdag om namens de Staat der Nederlanden de collectie en het gebouw te beheren en voor het publiek toegankelijk te houden. Op 19 september 2025 ondertekende minister Moes van OCW de overdrachtsovereenkomst die van Panorama Mesdag per 1 januari 2026 een rijksmuseum heeft gemaakt. Museum Panorama Mesdag heeft haar collectie en gebouw daarmee overgedragen aan de Staat.

Lees [het advies](#) op onze site.

Adviezen aanwijzing Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud

22 december 2025

De raad adviseert Stichting Landschap Overijssel aan te wijzen als professionele organisatie voor monumentenbehoud. Zij voldoet aan de vijf beoordelingscriteria als bedoeld in artikel 31 van de Subsidieregeling instandhouding monumenten. Stichting de Nieuwe Rentmeester Veenhuizen voldoet niet aan de geldende criteria en komt volgens de raad niet in aanmerking voor de POM-status.

Minister Moes heeft beide adviezen volledig overgenomen. Op 27 januari 2026 heeft hij de Stichting Landschap Overijssel per brief laten weten dat hij de stichting de POM-status toekent. Tegelijk heeft hij de Stichting de Nieuwe Rentmeester geïnformeerd dat hij haar aanvraag afwijst.

Lees [de adviezen](#) op onze site.

Raad voor Cultuur stelt monitorcommissies in voor BIS 2025-2028

6 maart 2025

Behalve dat de raad uitvoeringsadviezen geeft, heeft het met de monitoring van de culturele instellingen die rijkssubsidie ontvangen ook een belangrijke uitvoeringstaak. De raad volgt de komende jaren hoe gesubsidieerde culturele instellingen binnen de Culturele basisinfrastructuur (BIS) hun plannen uitvoeren. Dit doen we met 17 monitorcommissies, bestaande uit ruim honderd experts uit het culturele veld. De opgedane inzichten helpen de raad om de instellingen te volgen, trends en ontwikkelingen te duiden en dragen bij aan een goed functionerend bestel.

Lees [het nieuwsbericht](#) op onze site.

4.

Werkbezoeken

Cultuur en media zijn diep geworteld in de diverse steden en regio's van Nederland. Om een goed beeld te krijgen van de praktijk en de unieke kenmerken van elke cultuurregio, brengt de raad regelmatig werkbezoeken.

Werkbezoek Fryslân

19 en 20 juni

Op donderdag 19 en vrijdag 20 juni bracht de raad een werkbezoek aan de culturele sector in de provincie Fryslân. Hij bezocht diverse culturele initiatieven, voorstellingen en instellingen in de provincie. De raad ging het gesprek aan met makers, instellingen en bestuurders over wat er goed gaat en waar het beter kan.

Lees [het nieuwsbericht](#).

*De Raad voor Cultuur is aanwezig bij de openlucht muziektheatervoorstelling **De revolutie van de Rinsema's**. Het stuk speelt zich af tegen het decor van de zandafgraving in Nij Beets (Fryslân). (Fotograaf: Bart Grietens)*

In de media:

- [“Raad voor Cultuur maakt tour door Fryslân: “Aandacht voor de regio”](#)”, Omrop Fryslan, 21 juni 2025

Werkbezoek Zeeland

27 en 28 november

Op donderdag 27 en vrijdag 28 november bracht de raad een tweedaags werkbezoek aan de provincie Zeeland. In Middelburg, Terneuzen, Vlissingen en Ouwerkerk ontvouwde zich een rijk palet aan ontmoetingen met culturele instellingen, makers, bestuurders en talenten. Het bezoek liet zien hoe cultuur, historie, landschap en gemeenschap hier op een eigen, betrokken manier in elkaar grijpen en hoe Zeeland blijft vernieuwen zonder de wortels uit het oog te verliezen.

Lees [het nieuwsbericht](#).

De Raad voor Cultuur kijkt naar een energieke dansuitvoering van kinderen en dansdocente Chloé van Hip Hop Avenue uit Oost-Souburg, een dorp in de gemeente Vlissingen in Zeeland. (Fotograaf: Wesley Versteeg)

In de media:

- [“Voorzitter Raad voor Cultuur pleit bij bezoek aan Zeeland voor betere regionale spreiding cultuur”](#), WFM, 27 november 2025

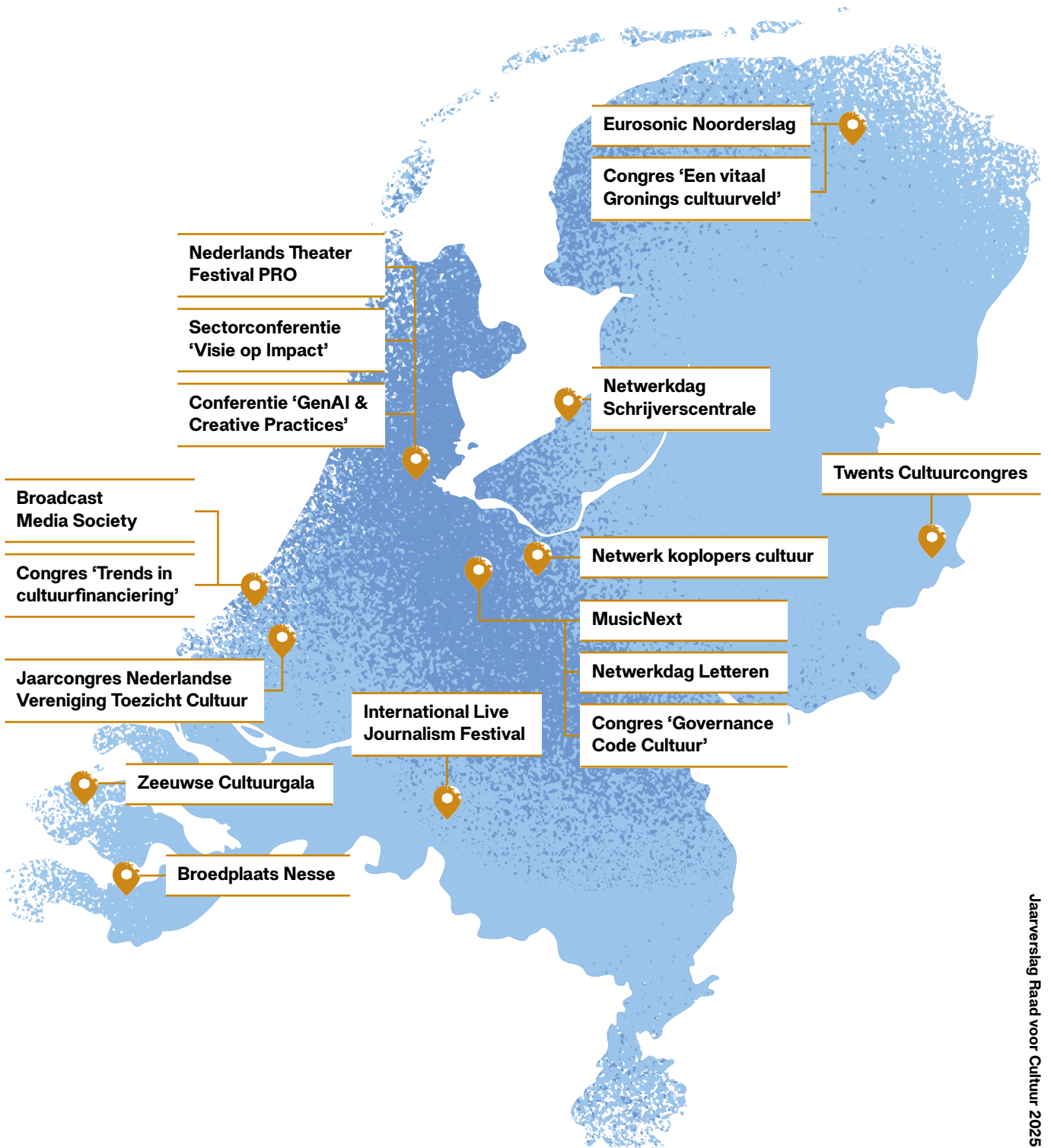

De Raad voor Cultuur praat met makers over talentontwikkeling in Zeeland. (Fotograaf: Wesley Versteeg)

5.

Publieke optredens

In 2025 was de raad zichtbaar aanwezig bij een breed scala aan publieke optredens, variërend van paneldiscussies en congressen tot openingen, prijsuitreikingen en sectorbijeenkomsten.

Belangrijkste publieke optredens van de voorzitter in 2025

- 16-17 januari, Groningen | De voorzitter en andere leden van de raad namen tijdens **Eurosonic Noorderslag** deel aan panels tijdens deelsessies en workshops.
- 12 februari, Amersfoort | De voorzitter is één van de sprekers op de Startbijeenkomst **Netwerk koplopers cultuur** van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).
- 5 april, Terneuzen | De voorzitter spreekt bij de opening van **broedplaats Nesse**.
- 5 september, Amsterdam | De voorzitter nam tijdens het **Nederlands Theater Festival PRO** deel aan een panel over een nieuw cultuurbestel.
- 11 september, Enschede | De voorzitter neemt deel aan een panel op het **Twents Cultuurcongres 2025**.
- 22 oktober, Tilburg | **International Live Journalism Festival**.
- 11 november, Utrecht | De voorzitter verzorgde tijdens het door Cultuur+Ondernemen georganiseerde **congres over de Governance Code Cultuur** een presentatie over het in september door de raad uitgebrachte advies over toezicht in de cultuursector.
- 13 november, Veere | De voorzitter sprak het welkomstwoord uit bij het eerste **Zeeuwse Cultuurgala**. De secretaris-directeur mocht de Publieksprijs Amateurkunst uitreiken aan Muziekvereniging ONDA.
- 14 november, Lelystad | De voorzitter nam deel aan een panel op de **netwerkdag** van de **Schrijverscentrale**. In het panel sprak ze onder meer met schrijfster Lale Gül over artistieke vrijheid.
- 18 november, Den Haag | De voorzitter sprak de *key note* uit op het jaarlijkse door het Cultuurfonds georganiseerde **congres ‘Trends in cultuurfinanciering’**. Daarin gaf ze een toelichting op het advies *Ieder zijn aandeel*, dat de raad enkele dagen eerder had gepubliceerd.
- 20 november, Groningen | Tijdens het door de Kunstraad Groningen georganiseerde **congres ‘Een vitaal Gronings cultuurveld’** sprak de voorzitter de *key note* uit.
- 12 december, Rotterdam | Het **Jaarcongres van de Nederlandse Vereniging Toezicht Cultuur (NVTC)** stond geheel in het teken van het advies van de Raad voor Cultuur over toezicht in de cultuursector. De voorzitter mocht daarom in een *key note* het advies nog eens toelichten.

Voorzitter Kristel Baele neemt tijdens het Eurosonic Noorderslag festival in Groningen deel aan het panel **Wie is er eigenlijk verantwoordelijk voor talentontwikkeling?** (Fotograaf: KevinvlPhotography)

Publieke optredens of deelname aan events door overige raadsleden

De raad vindt het belangrijk goed verbonden te zijn met wat leeft in de sector. Daarom probeert de raad vertegenwoordigd te zijn bij belangrijke events, soms door op te treden in discussiepanels, maar vaak ook door gewoon aanwezig te zijn. Hieronder volgt een niet volledig overzicht uit de evenementen waar leden van de raad op verschillende wijzen aanwezig waren dat de volle breedte van de sector en de betrokkenheid van de raad laat zien:

- [30 januari, Amsterdam](#) | Deelname aan een panel op de **Sectorconferentie ‘Visie op Impact’** voor kunst, cultuur en de creatieve industrie in Amsterdam, georganiseerd door de Boekmanstichting, Impact Centre Erasmus en Rainbow Creator.
- [22 september, Utrecht](#) | Deelname aan de **Netwerkdag Letteren**.
- [17 november, Den Haag](#) | Deelname aan **Broadcast Media Society** in Nieuwspoor, georganiseerd door mediavakblad BM in nauwe samenwerking met de vereniging van Nederlandse Content Producenten (NCP).
- [15 december, Utrecht](#) | Deelname aan een panel in het door Buma Stemra georganiseerde **MusicNext** over AI en de muziekindustrie.
- [18 december, Amsterdam](#) | Deelname aan panel van de **conferentie GenAI & Creative Practices** van de Universiteit van Amsterdam.

Secretaris-directeur Rien Fraanje reikt tijdens het eerste Cultuurgala Zeeland de Publieksprijs Amateurkunst uit. (Fotograaf: Luuk Kempe Media)

6.

Publicaties

In 2025 verscheen een tweetal publicaties van medewerkers van de raad:

Boekman #143 – Kunst en AI

Pieter Bots & Ronald Nijboer, *AI in kunst en cultuur*, juli 2025.

Lees [het artikel](#).

Boekman #145 – Artistieke vrijheid onder druk

Robbert van Heuven & Renske van der Zee, *Artistieke vrijheid onder druk*, december 2025.

Lees [het artikel](#).

7.

Samenstelling van de raad

De raad bestaat uit acht leden. In 2025 hebben zich geen wijzigingen in de samenstelling van de raad voorgedaan. Op 10 februari 2025 stemde de ministerraad in met de herbenoeming per 1 mei 2025 van Stef Avezaat voor een tweede termijn van twee jaar als lid van de Raad voor Cultuur.

De raad bestond daarmee het gehele jaar 2025 uit de volgende acht leden:

- Kristel Baele (voorzitter)
- Daniëlle Arets
- Stef Avezaat
- Deirdre Carasso
- Nancy Jouwe
- Wilbert Mutsaers
- John Olivieira-Siere
- Edo Righini

Zie raadvoorcultuur.nl/over-ons/raad voor meer informatie over de leden van de raad.

Aan de raad zijn circa 150 deskundige adviseurs verbonden. Zij komen uit het hele land en zelfs daarbuiten en zijn actief in en rond het cultuur- en mediaveld. Adviseurs dragen via monitorcommissies of tijdelijke commissies van deskundigen bij aan het werk van de raad.

De raad besloot in 2025 te stoppen met het Jongerenplatform. Het Jonge Makers Platform kwam in 2025 een keer bij elkaar. In het voorjaar van 2025 spraken de jonge makers over kunstmatige intelligentie in de kunsten waarvoor de raad toen net een adviestraject had opgestart.

Een organisatie van 20 medewerkers ondersteunt de raad in zijn werk. De leiding van de organisatie is in handen van de secretaris-directeur. Op 1 augustus startte Rien Fraanje in die rol. Daarmee nam hij het stokje over van Nicole Leijendeckers die een jaar lang de rol van waarnemend secretaris-directeur vervulde.

Colofon

De Raad voor Cultuur is het wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement op het terrein van cultuur, erfgoed, creatieve sector en media. De raad is onafhankelijk en adviseert gevraagd en op eigen initiatief over actuele beleidskwesties en subsidieaanvragen. Meestal brengt de raad advies uit op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Leden Raad voor Cultuur

Kristel Baele (voorzitter)	Wilbert Mutsaers
Danielle Arets	John Oliveira
Stef Avezaat	Edo Righini
Deirdre Carasso	John Oliveira-Siere
Nancy Jouwe	

Secretaris-directeur

Rien Fraanje

Tekst

Raad voor Cultuur

Vormgeving

Ontwerpwerk

Prins Willem-Alexanderhof 20, 2595 BE Den Haag
070 - 310 66 86, info@cultuur.nl, www.raadvoorcultuur.nl

Het is toegestaan (delen van) de inhoud van deze publicatie te citeren of te verspreiden, mits daarbij de voor Cultuur en deze publicatie als bronnen worden vermeld.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Den Haag, mei 2026.

raadvoorcultuur.nl